

การจัดการระบบบำบัดน้ำเสียสิ่งปฏิกูลในครัวเรือน

๑.การลดปริมาณน้ำเสีย ผู้ใช้น้ำส่วนใหญ่มักมีพฤติกรรมใช้น้ำ ฟุ่มเฟือย ควรเปลี่ยนวิธีการใช้น้ำตามความเคยชินมาเป็นการใช้น้ำอย่างรู้คุณค่า ไม่ปล่อยให้ไหลทิ้งไปโดยเปล่าประโยชน์ เพื่อเป็นการลดปริมาณน้ำเสียที่ระบายออกสู่สิ่งแวดล้อมและประหยัดค่าใช้จ่ายในการบำบัดน้ำเสียโดยใช้ **หลัก ๓Rs : Reduce Reuse Recycle** มีดังนี้

Reduce: การใช้น้อยหรือใช้น้ำเท่าที่จำเป็น โดยไม่ใช่น้ำอย่างฟุ่มเฟือย เช่น

๑) การอาบน้ำ : การใช้ฝักบัวจะสิ้นเปลืองน้ำน้อยที่สุด ฝักบัวยิ่งเล็กยิ่งประหยัดน้ำ ปิดฝักบัวในขณะที่ถูสบู่จะใช้น้ำเพียง ๓๐ ลิตร หากไม่ปิดจะใช้น้ำถึง ๙๐ ลิตร และหากใช้อ่างอาบน้ำจะใช้น้ำถึง ๑๑๐ - ๒๐๐ ลิตร

๒) การโกนหนวด : โกนหนวดแล้วใช้กระดาษเช็ดก่อน จึงใช้น้ำจากแก้วมาล้างอีกครั้ง ล้างมีดโกนหนวด โดยการจุ่มล้างในแก้ว จะประหยัดกว่าล้างจากก๊อก

๓) การแปรงฟัน : ในขณะที่แปรงฟันไม่ควรเปิดก๊อกน้ำทิ้งไว้ ในเวลาที่แปรงฟัน ๕ นาที อาจสูญเสียน้ำมากถึง ๔๐ ลิตร ดังนั้นควรใช้ภาชนะรองน้ำไว้หรือเปิดน้ำใช้หลังแปรงฟันเสร็จ จะใช้น้ำเพียง ๕ - ๘ ลิตร

๔) การใช้ชักโครก : ใช้ชักโครกจะใช้น้ำถึง ๘ - ๑๒ ลิตรต่อครั้ง เพื่อการประหยัดควรใช้ถุง/ขวดบรรจุน้ำมาใส่ในโถน้ำเพื่อลดการใช้น้ำ หากใช้ชักโครกควรติดตั้งโถปัสสาวะและโถส้วมแยกจากกัน สำหรับโถส้วมแบบตุ๊กราดจะสิ้นเปลืองน้ำน้อยกว่าแบบชักโครกหลายเท่า

๕) การซักผ้า : การซักผ้าด้วยมือ ประหยัดน้ำกว่าการซักผ้าด้วยเครื่อง เพราะการซักผ้าด้วยเครื่องแต่ละครั้ง จะใช้น้ำถึง ๑๐๐ - ๒๐๐ ลิตร รวมทั้งต้องใช้กระแสไฟฟ้าด้วย แต่หลายบ้านก็จำเป็นต้องใช้เครื่องซักผ้า จึงควรรวบรวมผ้าให้พอดีกับความจุของเครื่อง ตั้งโปรแกรมให้เหมาะสมกับชนิดผ้า อย่าลืมปิดก๊อกน้ำเมื่อเติมภาชนะรองรับ

๖) การล้างถ้วยชามภาชนะ : ถ้วยชาม ภาชนะใส่อาหาร ก่อนล้างควรกวาดเศษอาหารและคราบไขมันทิ้งก่อน น้ำยาล้างจานที่ใช้ควรเลือกชนิดที่มีส่วนผสมของสารที่ย่อยสลายได้ทางชีวภาพ (Biodegradable) เพื่อลดสารตกค้างในแหล่งน้ำ ควรรวบรวมไว้ล้างพร้อมกันในอ่างหรือกะละมัง ไม่ควรเปิดน้ำล้างจากก๊อก จะสิ้นเปลืองน้ำโดยไม่จำเป็น หากเป็นไปได้ควรติดตั้งถังดักไขมันจากอ่างล้างจานในห้องครัว เพื่อช่วยลดความสกปรกของน้ำทิ้ง

๗) การล้างผักผลไม้ : ควรล้างพืชผักและผลไม้ในอ่างหรือภาชนะที่มีการกักเก็บน้ำไว้เพียงพอเพราะการล้างด้วยน้ำที่ไหลจากก๊อกน้ำโดยตรง จะใช้น้ำมากกว่าการล้างด้วยน้ำที่บรรจุไว้ในภาชนะถึงร้อยละ ๕๐

๘) การเช็ดพื้น : ควรใช้ภาชนะรองน้ำและใช้อุปกรณ์ในการขัด เช็ด ถู จะใช้น้ำน้อยกว่าการใช้สายยางฉีดล้างทำความสะอาดพื้นโดยตรง

๙) การรดน้ำต้นไม้ : ควรใช้ฝักบัวรดน้ำต้นไม้แทนการใช้สายยางต่อจากก๊อกน้ำโดยตรง หากพื้นที่กว้างก็ควรใช้สปริงเกอร์จะประหยัดน้ำได้มากกว่า และไม่ควรรดน้ำต้นไม้ตอนแดดจัด เพราะน้ำจะระเหย ให้รดตอนเช้าที่อากาศยังเย็นอยู่การระเหยจะต่ำกว่าช่วยให้ประหยัดน้ำ

๑๐) การล้างรถ : ควรใช้ไม้ขนไก่ถูฝุ่นออกก่อน แล้วจึงล้างรถ ไม่ควรใช้สายยางและเปิดน้ำไหลตลอดเวลาในขณะที่ล้างรถ เพราะจะใช้น้ำมากถึง ๔๐๐ ลิตร แต่ถ้าล้างด้วยน้ำและฟองน้ำในกระป๋องหรือภาชนะบรรจุน้ำ จะลดการใช้น้ำได้มากถึง ๓๐๐ ลิตรต่อการล้างหนึ่งครั้ง ลดความถี่ในการล้างรถลง จะช่วยประหยัดน้ำได้โดยตรง และไม่ควรรถบ่อยครั้งจนเกินไป เพราะนอกจากจะมีความสิ้นเปลืองน้ำแล้ว ยังทำให้เกิดสนิมที่ตัวถังได้ด้วย

shutterstock.com - 2506483121

๑๑) เวลาที่เช็กมาเยี่ยมที่บ้าน ให้เสิร์ฟน้ำแค่ประมาณ ๗๐% ของแก้ว หรือใช้แก้วใบเล็กเสิร์ฟแทนเพราะบางคน ตุ่มน้ำไม่เยอะ หรืออาจเตรียมเหยือกใส่น้ำไว้สำหรับเติม ให้แขกบางคนที่ชอบตุ่มน้ำเยอะก็ได้เพราะการเติมน้ำที่ ละนีย่อมดีกว่าเหลือทิ้ง

๑๒) หมั่นตรวจสอบสุขภัณฑ์ อุปกรณ์ให้อยู่ในสภาพดีอยู่เสมอ หากการไหลของน้ำผิดปกติควรตรวจสอบดูการ เคลื่อนไหวของมาตรวัดน้ำ หากมีท่อรั่วจะมีการ เคลื่อนไหว หรือสังเกตพื้นดินบริเวณเส้นท่อผ่านเปียกชื้น และ แสดงว่ามีท่อแตกท่อรั่ว จึงควรซ่อมแซมแก้ไข

Reuse : การใช้ซ้ำ คือ การนำ น้ำที่ผ่าน กิจกรรมการใช้ต่าง ๆ แล้ว และยังมีสภาพดีกลับไปใช้ใน กิจกรรมอื่น ๆ ซ้ำ เช่น

๑) การนำน้ำจากการล้างถ้วยชาม การล้างผักผลไม้ หรือ จากการซักผ้าไปใช้รดน้ำต้นไม้หรือทำความสะอาดพื้น

๒) กรณีล้างถ้วยชามภาชนะในอ่างน้ำ ๒ หรือ ๓ น้ำ อาจ นำน้ำในอ่างสุดท้ายซึ่งมีความสกปรกน้อยกลับมาใช้ซ้ำใน อ่างแรกได้

๓) น้ำดื่มที่เหลือในแก้วนำไปรดน้ำต้นไม้ใช้ทำความสะอาดพื้นผิว ชำระความสกปรกสิ่งต่าง ๆ ได้

Recycle : การนำน้ำมาใช้ใหม่ การนำน้ำที่ผ่าน การใช้แล้วจากกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งมีความสกปรกอยู่ไป ปรับปรุงคุณภาพน้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ ซึ่งวิธีการนี้ หากเป็นในภาคอุตสาหกรรมจะลดค่าใช้จ่ายในการซื้อ น้ำประปาได้ โดยสามารถใช้น้ำที่ผ่านการปรับปรุง คุณภาพแล้วกลับมาใช้ได้ในงานกิจกรรม

๒.การนำน้ำกลับมาใช้ประโยชน์

น้ำทั้งจากบ้านเรือนซึ่งผ่านกระบวนการบำบัดและ มีค่ามลพิษตามที่กำหนดสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ได้ หลายรูปแบบ อย่างไรก็ตามการนำกลับมาใช้ของน้ำทั้ง จากบ้านเรือนควรมีเกณฑ์ในการพิจารณา คือ ควรลงทุน ต่ำ ทั้งนี้ เนื่องจากปริมาณน้ำทิ้งที่เกิดจากบ้านเรือน มีไม่มาก ดังนั้น การลงทุนกับระบบการนำกลับมาใช้ ประโยชน์จึงไม่เป็นการลงทุนที่คุ้มค่า สำหรับรูปแบบที่ เหมาะสมของการนำน้ำทิ้งจากบ้านเรือนกลับมาใช้ ประโยชน์ เช่น การใช้ในการรดน้ำต้นไม้ สนามหญ้า หรือ ล้างพื้นบริเวณรอบ ๆ ตัวบ้าน ควรต้องผ่านการฆ่าเชื้อ ซึ่งวิธีการฆ่าเชือนั้นมีหลายวิธีด้วยกัน โดยแต่ละวิธีขึ้นอยู่กับความเหมาะสมในการนำน้ำทิ้งกลับไปใช้

การจัดระบบบำบัดน้ำเสีย สิ่งปฏิกูลในครัวเรือน

โดย

กองช่าง

องค์การบริหารส่วนตำบลโคกลี

โทร ๐๔๓-๒๘๓๑๙๒-๓